

Собака, півень і лисиця

Езоп

Край невеличкого, чепурненького села стояла хатина, і жили в ній кілька курочок з півнем. Правду кажучи, велося їм непогано, та півень уряди-годи бідкався:

— Що за життя! День у день одне й те саме! Як би хотілося хоч трохи погуляти в лісі, вийти на зелену гору або помандрувати ген туди, до зеленої річки, що сріблиться під сонцем, коли дивишся на неї з даху!

— Е, брате, та краса не для нас,— відмовляла стара розумна курка.—Тут ми маємо все, що нам треба: безпеку, спокій та смачний харч. Ще й є в нас щирий приятель — собака, який знає безліч цікавих бувальщин.

І справді, собака щодня навідувався до курей, як паслися вони на леваді або відпочивали в затінку на подвір'ї, і розповідав їм усякі бувальщини про диких звірів та птахів.

Якось каже він півневі:

— Знаю, що ти мрієш побачити світ. То чи не пішов би зі мною до лісу?

— Залюбки піду! — зрадив півень.

Ранком вони подалися до лісу й пробули там всенький день. Півень чудувався геть з усього, що бачив, і дзьобав зелену травицю та червоні ягоди з кущів.

Коли смеркло, собака огледівся довкола і, побачивши велику гіллясту оливу, сказав півневі:

— Ти вмоцуйся високо на гіллі, а я залізу в дупло — так і переночуємо.

Півень злетів на дерево, собака ж уместився в дуплі. Довго й солодко вони спали, аж раптом збудився півень і за звичкою голосно заспівав:

— Ку-ку-рі-ку! Ку-ку-рі-ку!

О тій порі неподалік полювала лисиця.

— Еге, чую півнячий голос! — здивувалася вона.— Де б йому тут узятися? Ану ж подивлюся!

Лисиця кинулася до оливи.

— Ку-ку-рі-ку! Ку-ку-рі-ку! — горлав півень на гілляці.

Лисиця солоденько мовила:

— Доброго ранку, любий друже! Я здалеку тебе почула й прийшла поглянути, хто це так гарно співає. Але зараз ще темно, я не можу тебе розгледіти. Спускайся додолу, зазнайомимося.

Вислухав півень ту мову і думає:

"Ніхто ще зроду мені не казав, що я гарно співаю. Та навіщо цей звір таке говорить?.. Чи, може, він хоче схопити мене, коли спускається? Май, хлопче, півнячий розум і дивися обома. Що воно за звір?"

І враз саянуло йому в голові — лисиця.

Багато про неї наслухався півень од собаки, але ніколи не траплялося бачити

зłodійку. А собака добре її знав. Розповідав, яка вона з себе, яка підступна та хитра на вдачу. Тож півень і упізнав її.

"Ну, начувайся, хитра лисице!"

І відказав чемненько:

— Радий з тобою запізнатися. Але спершу зроби мені маленьку ласку.

— Все, що скажеш! — прохопилася лисиця.

— Внизу в дуплі спить мій слуга. Розбуди його й попроси відчинити двері, бо інакше мені ніяк спуститися до тебе.

В лисиці загорілися очі:

"Ага, то тут ще один півень — його слуга! Щастя йде, ще й друге веде!"

— Зараз розбуджу! — вигукнула вона й подерлася до дупла.

— Гей, уставай, треба двері...

— Гав, гав, гав! — завалував собака і вискочив з дупла, а забачивши лісову пройду, кинувся на неї.

Але лисиця встигла шмигнути в кущі, і в собачих зубах лишився тільки кінчик її хвоста.

Прибігла лисиця до своєї нори, трусячися з переляку.

— Ну, як полювалося? — питає її лис.

— Хіба не бачиш? Мало хвоста не позбулася. І то ще добре, могло бути зовсім непереливки.

Похитавши скрушно головою, лисиця провадила далі:

— Такого хитрючого півня здибала, що й світ такого не бачив! Це тобі не ворона, що відразу впустить м'ясо з дзьоба, зачувши хвалу! Нічого не скажеш — розумний півень!

Та й поклатася голодна спати, облизавши куцого хвоста.

А собака з півнем реготали, раді, що лисиця вхопила облизня.

— Ну й утнув же ти, — сказав собака. — Гострий розум маєш — тим і врятувався. А був би нерозважний і довірливий — де б зараз сидів?

— Ку-ку-рі-ку! Звісно, у лисиці в череві.